

מי אתה מעמד הביניים בישראל?

ד"ר קרנית פלוג, המשנה לנגיד בנק ישראל

המכון הישראלי לדמוקרטיה

מרץ 2012

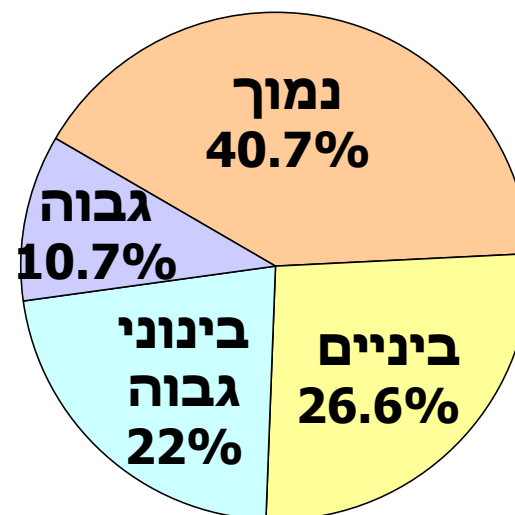

מעמד הביניים: הגדרה

- **ההגדרה המקובלת:** קבוצת האוכלוסייה הכוללת את משקי הבית שהכנסתם גבוהה מ-75 אחוזים מההכנסה החציונית (לנפש סטנדרטית), ונמוכה מ-125 אחוזים מההכנסה החציונית.
- באופן דומה המעמד הבינוני-גבוה כולל את משקי הבית שהכנסתם גבוהה מ-125 אחוזים מההכנסה החציונית ונמוכה מ-200 אחוזים מההכנסה החציונית.

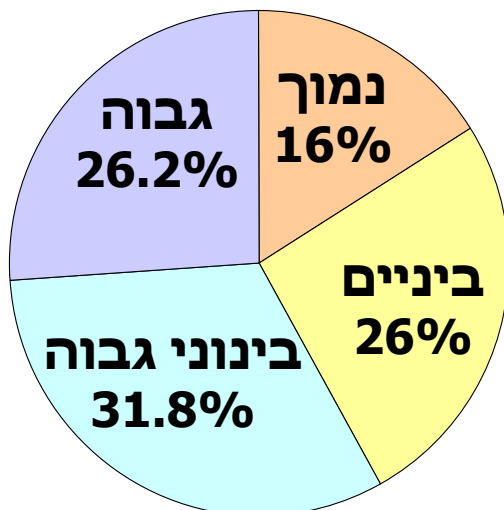
מעמד הביניים בישראל

התפלגות האוכלוסייה

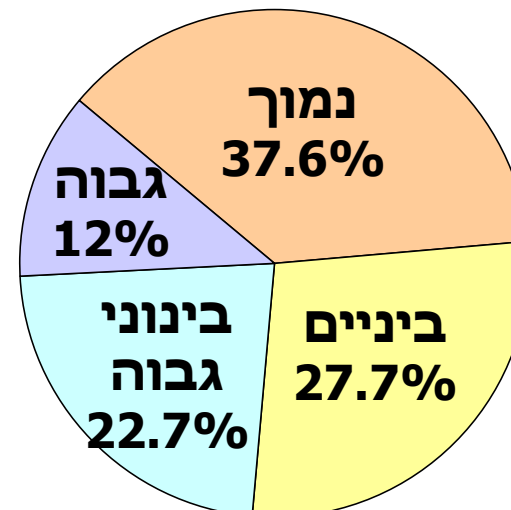

2010/2011

התפלגות ההכנסות

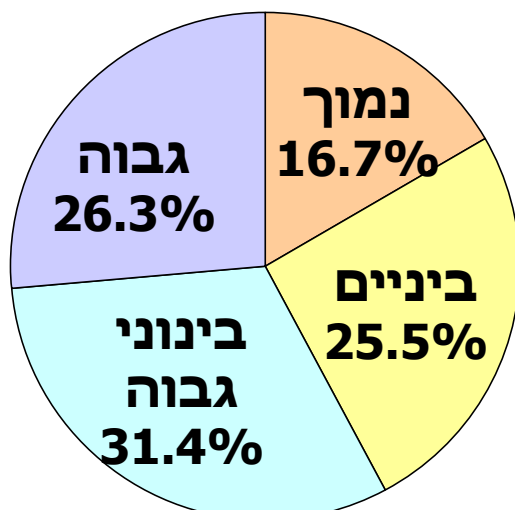

התפלגות האוכלוסייה

1997

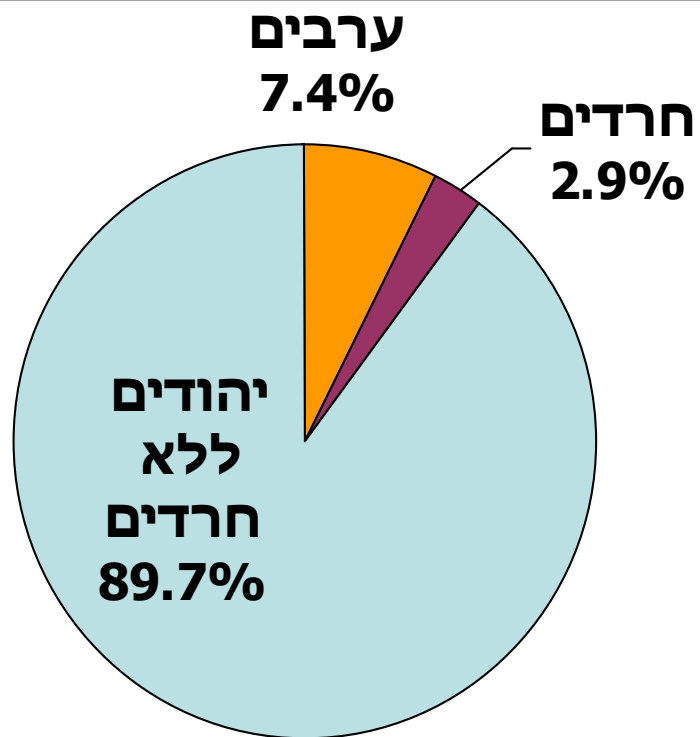
התפלגות ההכנסות

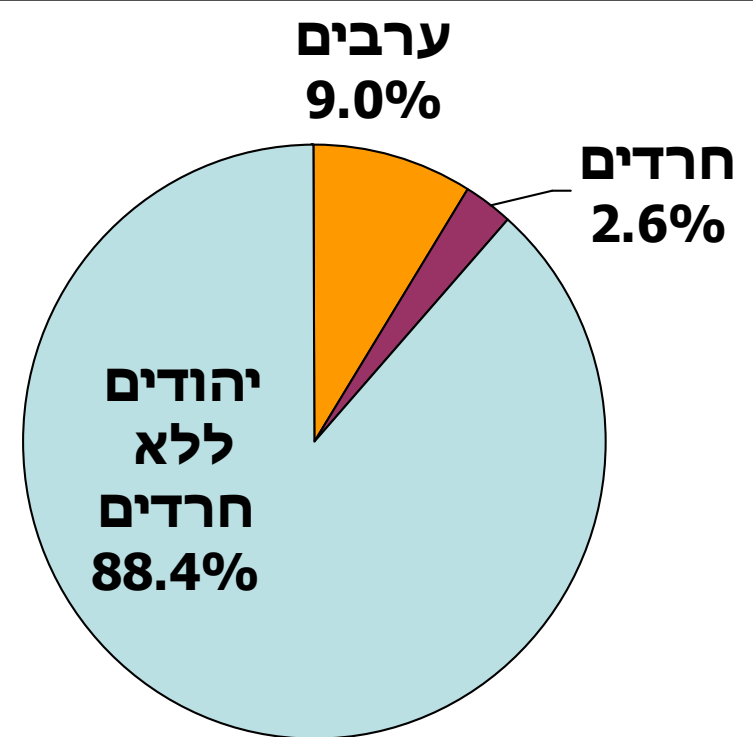
*הניתוח מתבסס על ההכנסה המדווחת בסקר ההכנסות של הלמ"ס

מעמד הביניים: חלוקה לפי מגזר

1997

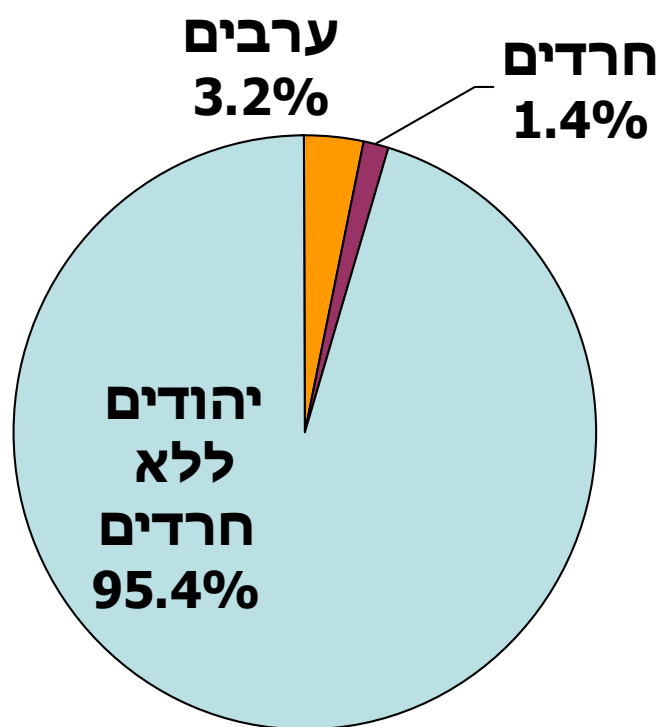
2010/2011

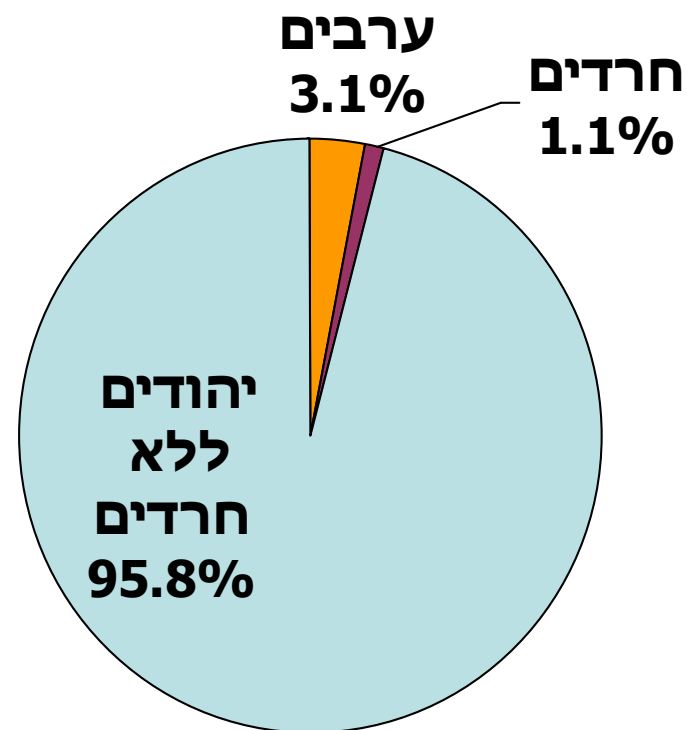

המעמד הבינוני-גבוה: חלוקה לפי מגזר

1997

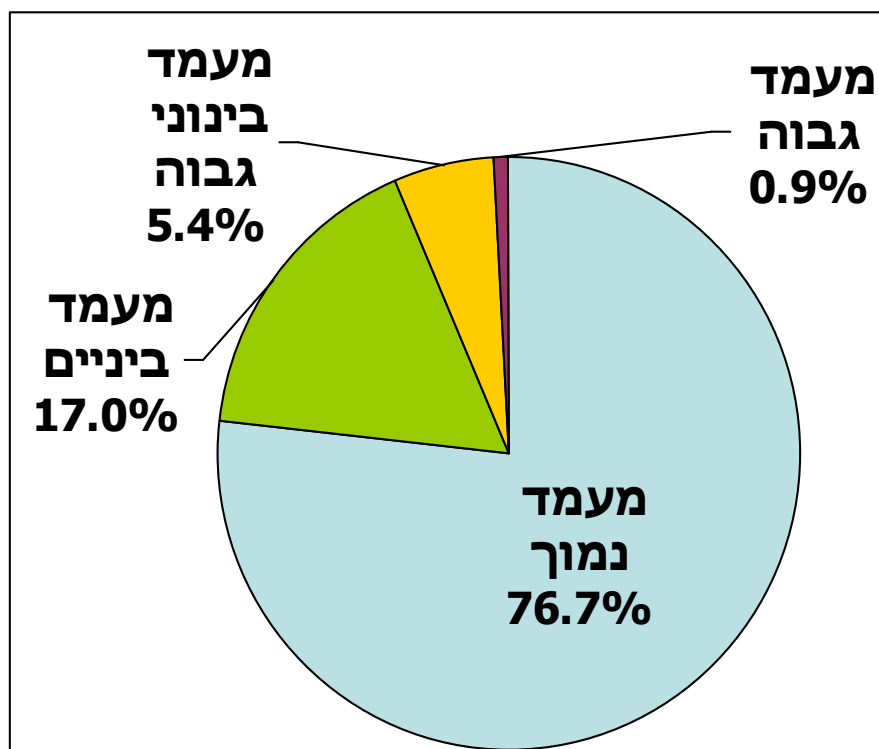

2010/2011

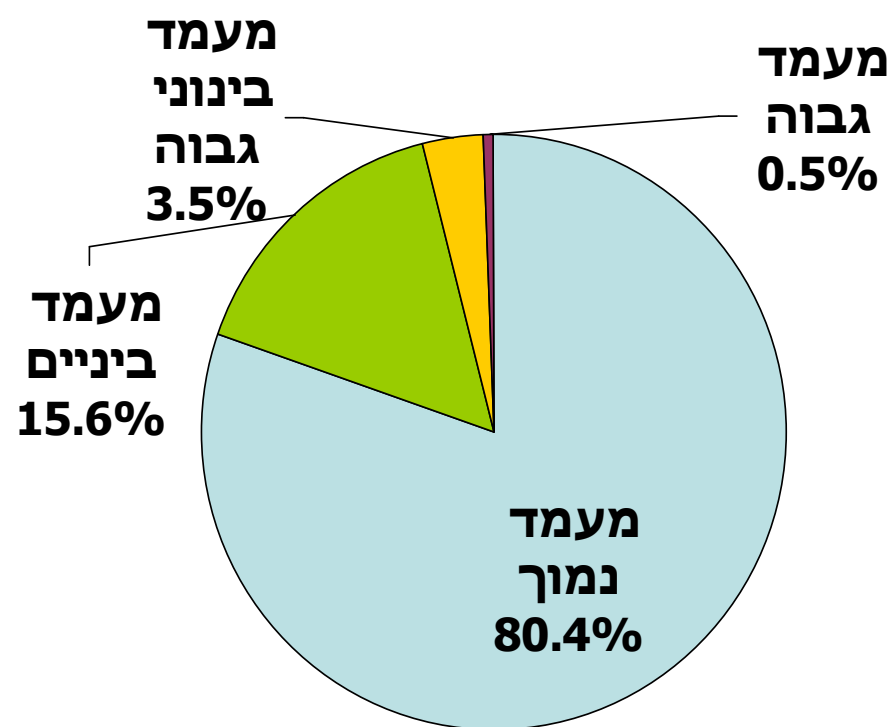

המגזר הערבי: חלוקה למעמדות

1997

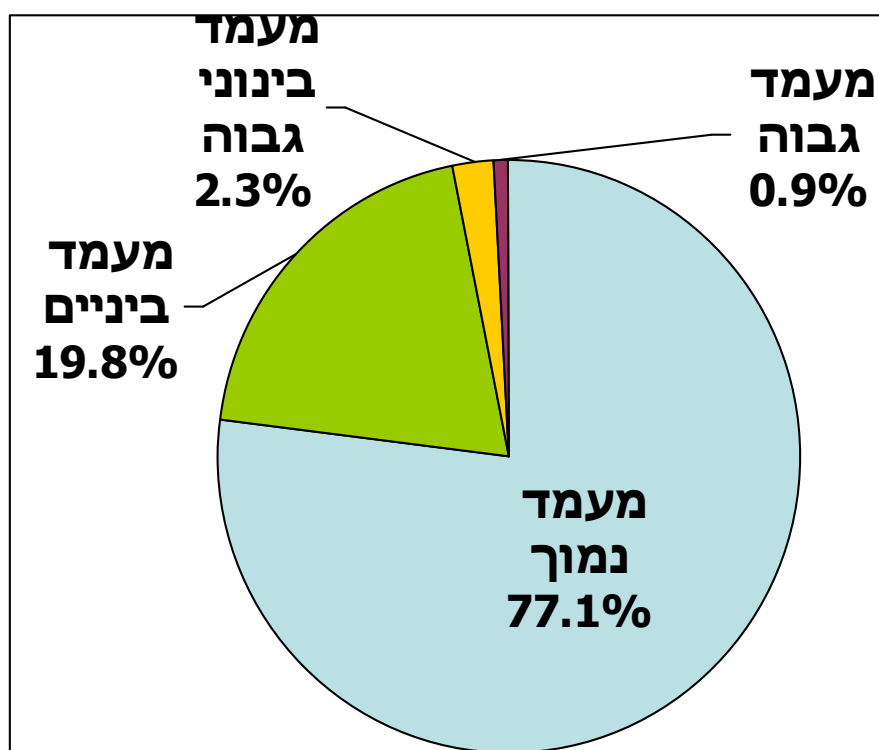

2010/2011

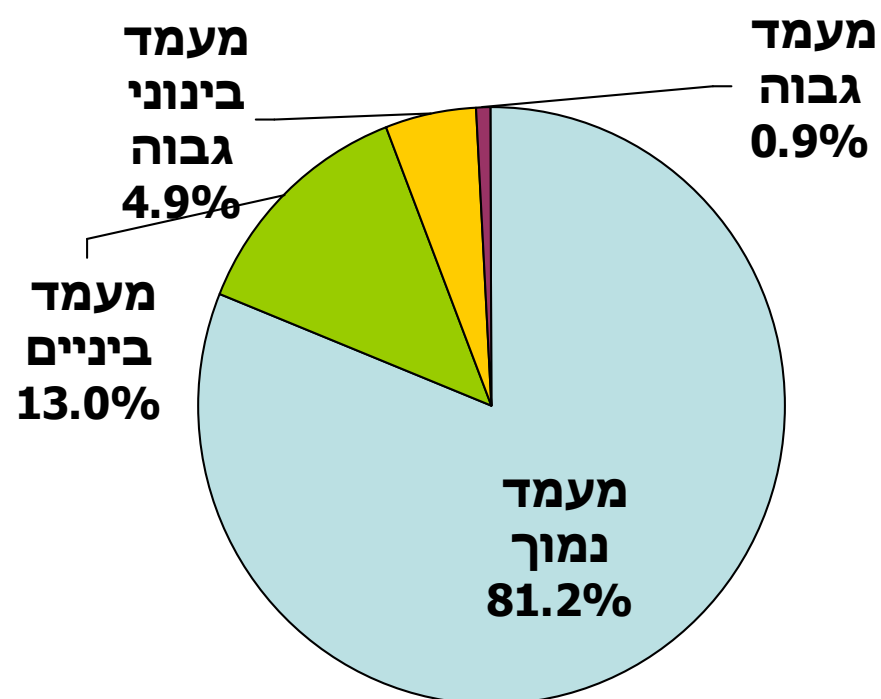

המגזר החרדי: חלוקה למעמדות

1997

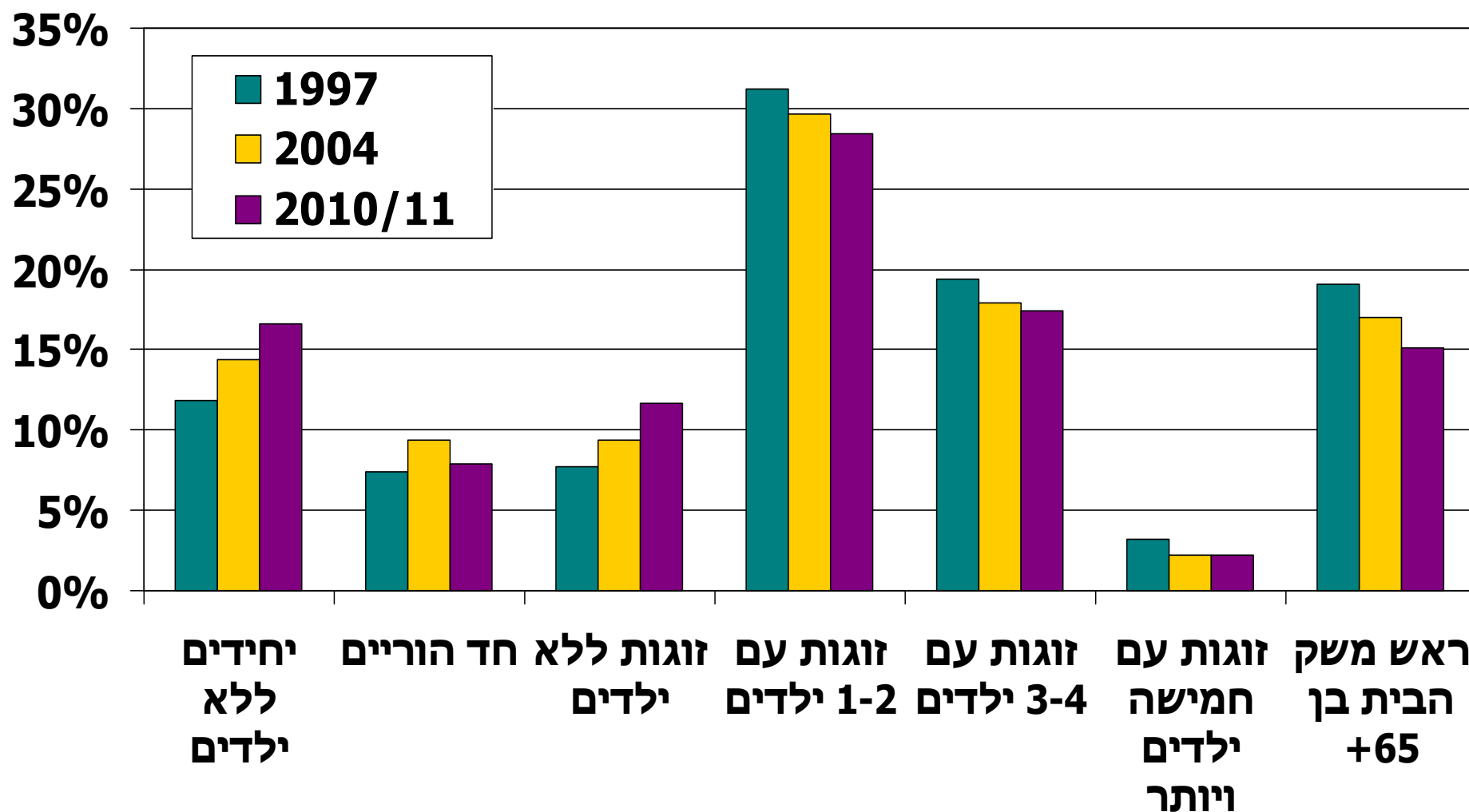

2010/2011

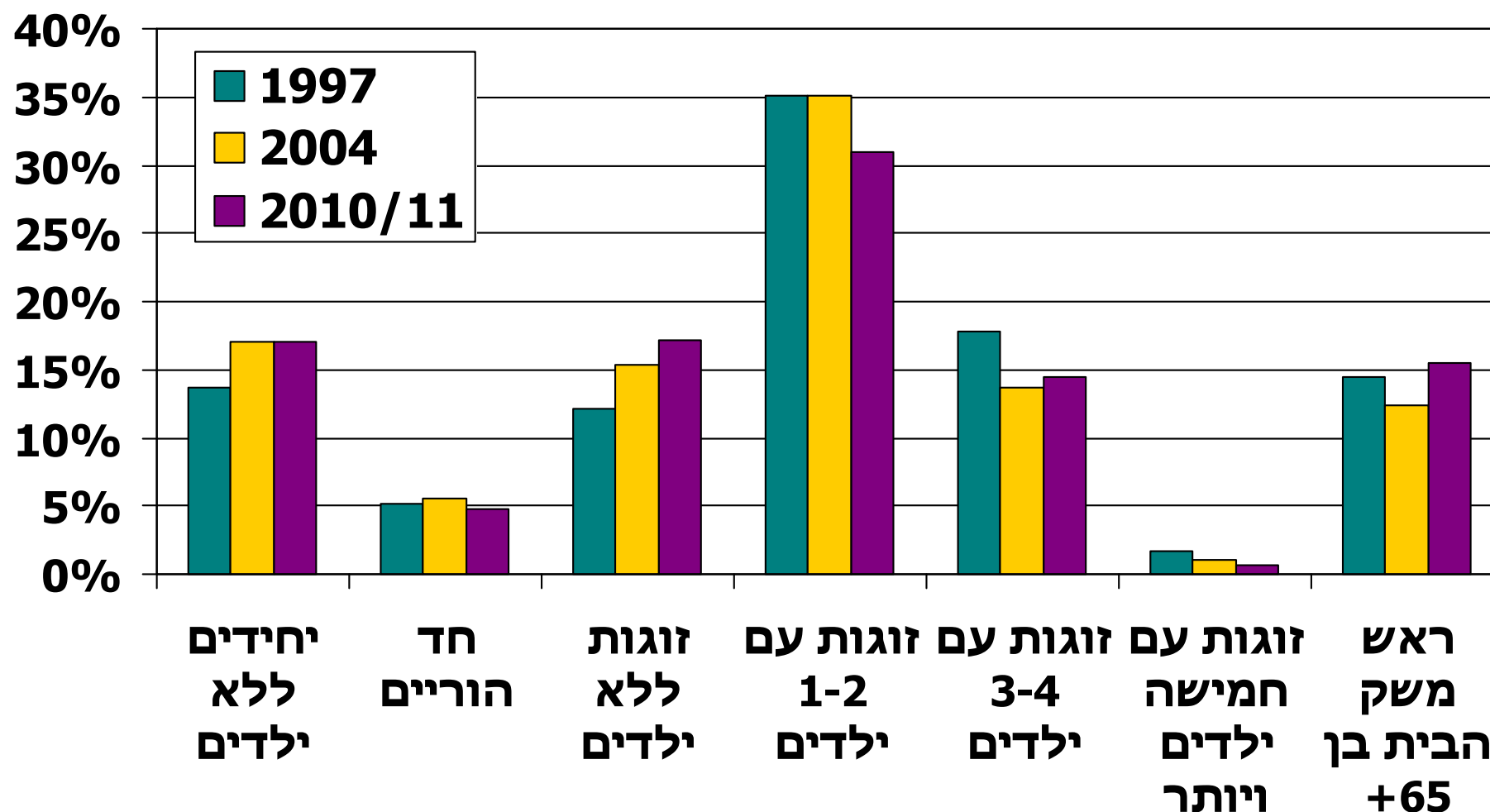

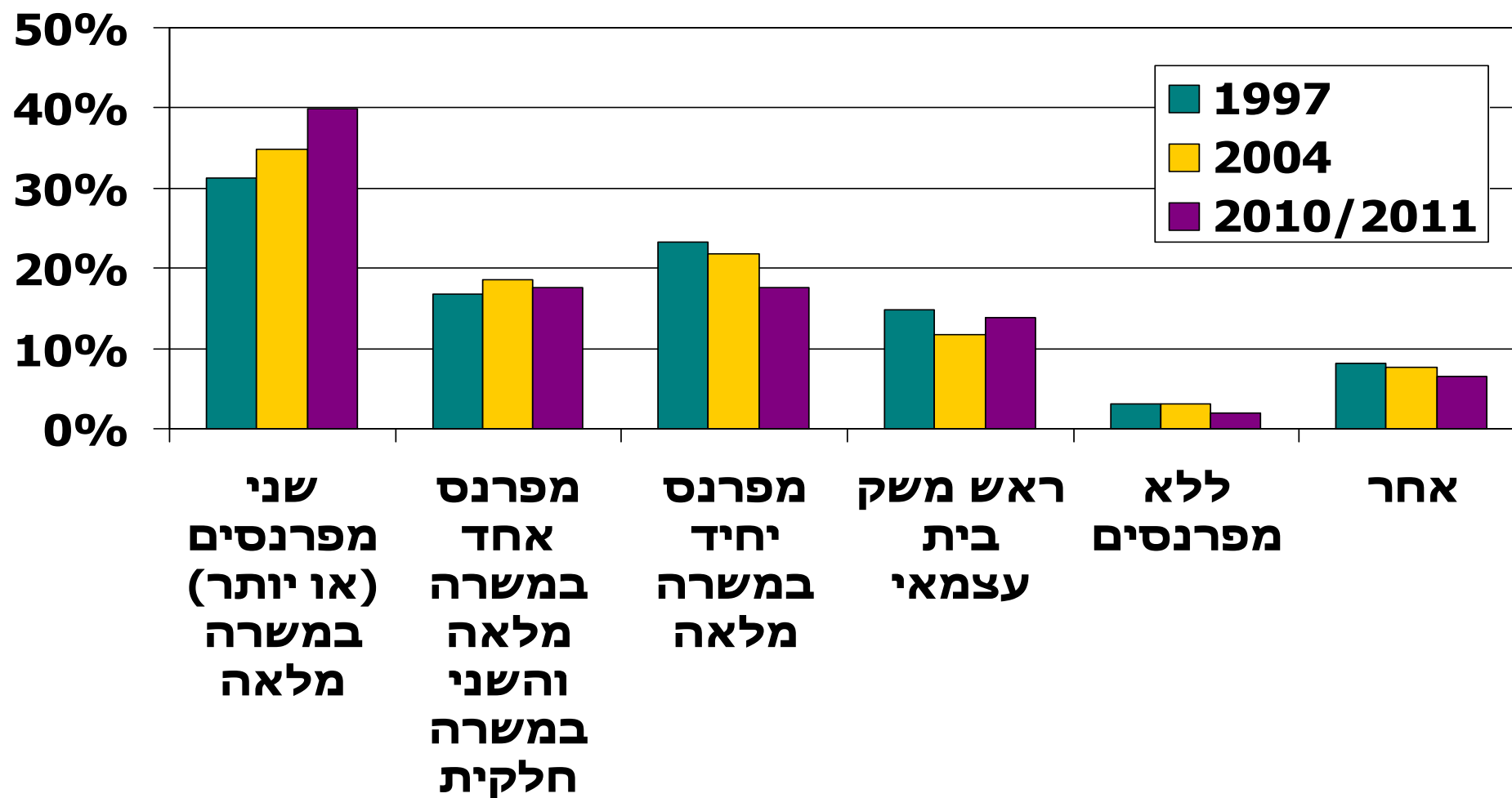
הרכב משקי הבית: מעמד הביניים

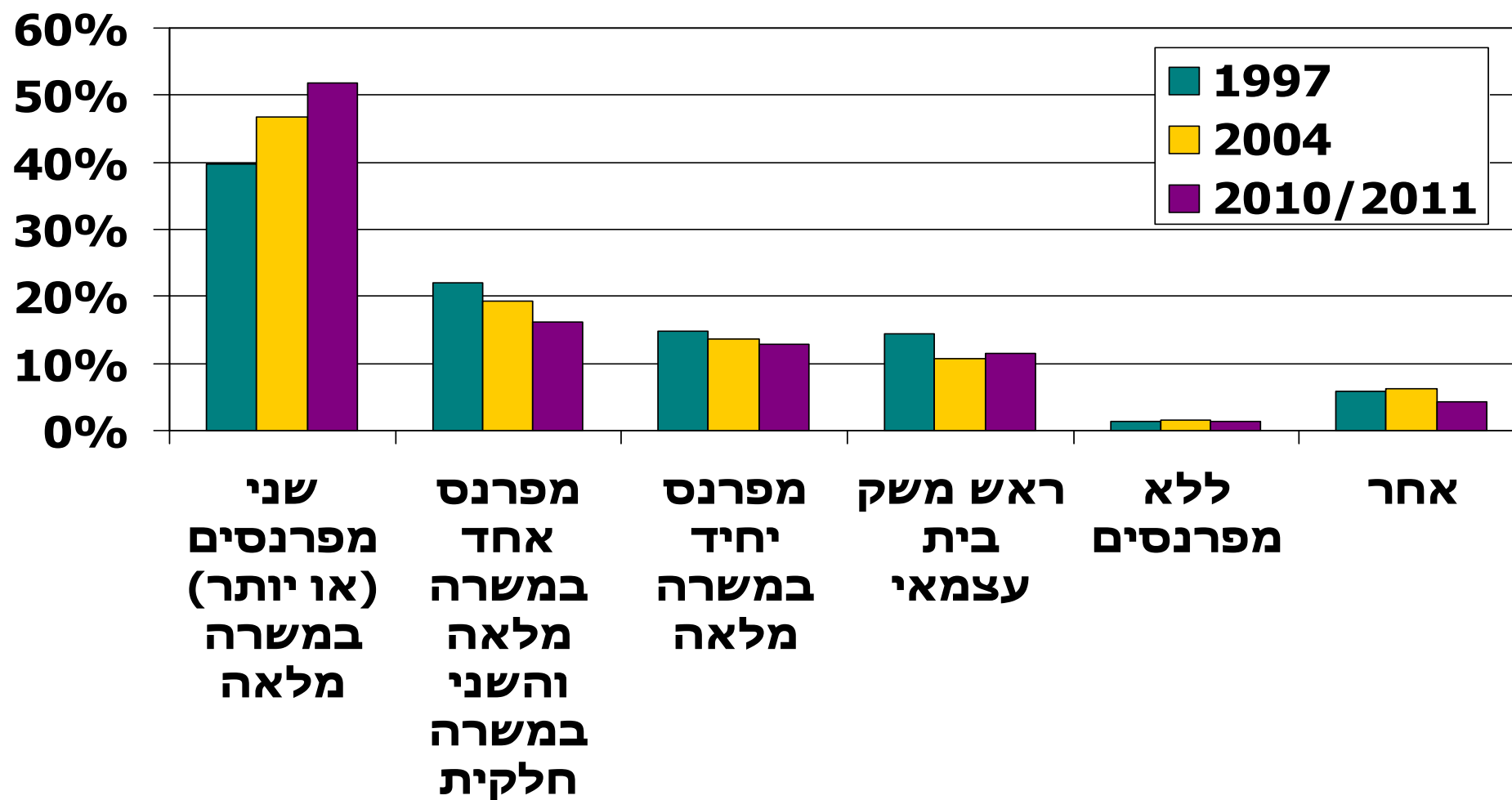
הרכב משקי הבית: המעמד הבינוני-גבוה

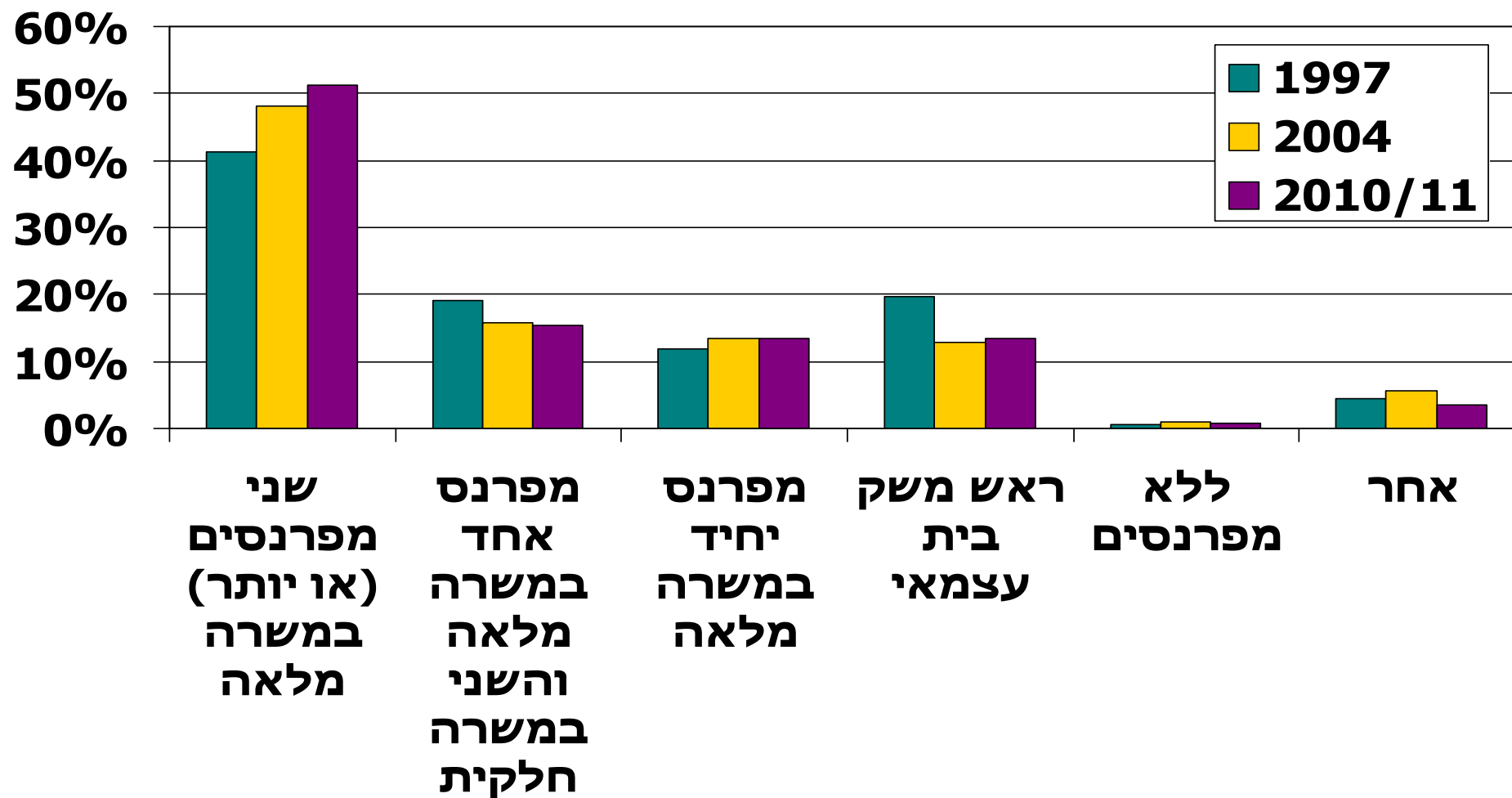
שינויים בהרכב התעסוקה: מעמד הביניים

שינויים בהרכב התעסוקה: המעמד הבינוני-גבוה

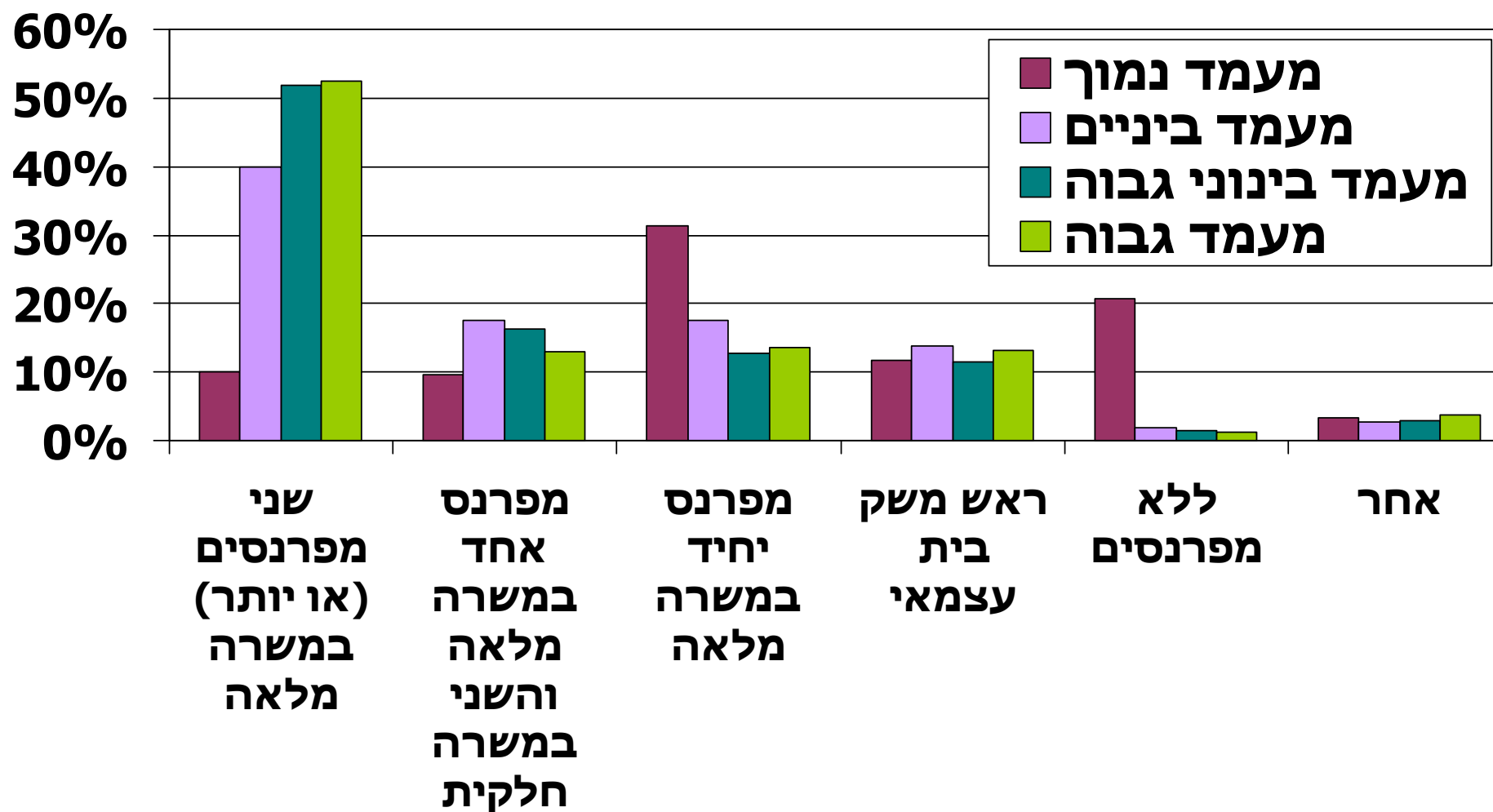

שינויים בהרכב התעסוקה: עשירון עליון

הרכב התעסוקה – השוואה בין מעמדות

(2010/2011)

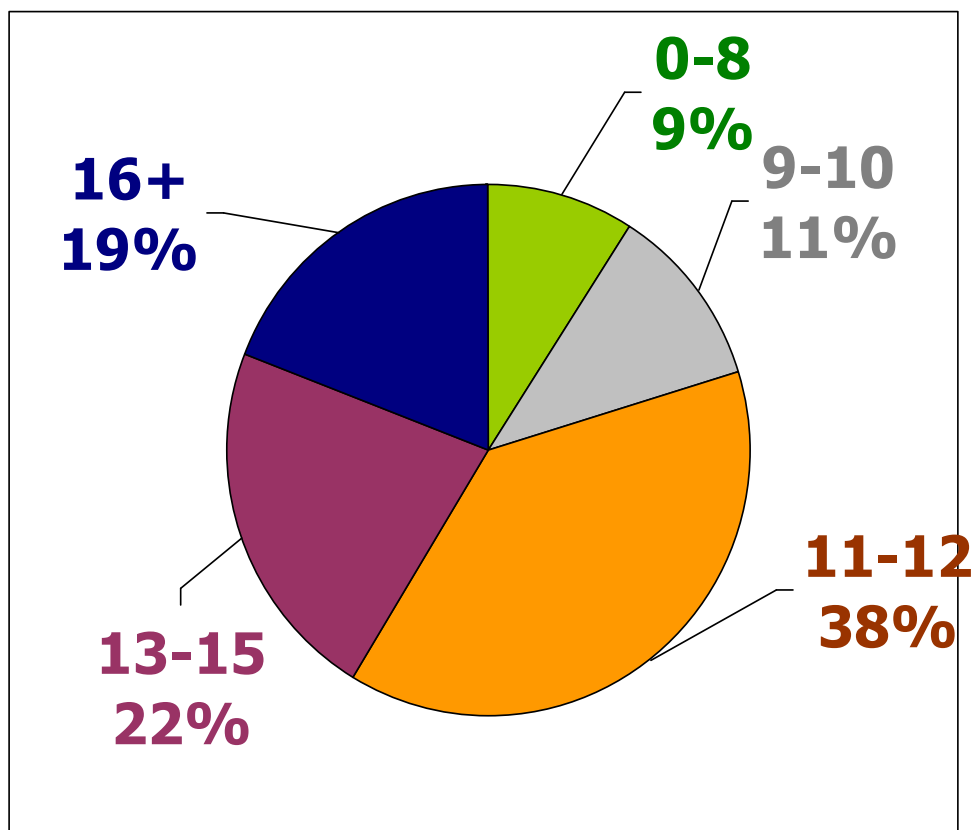

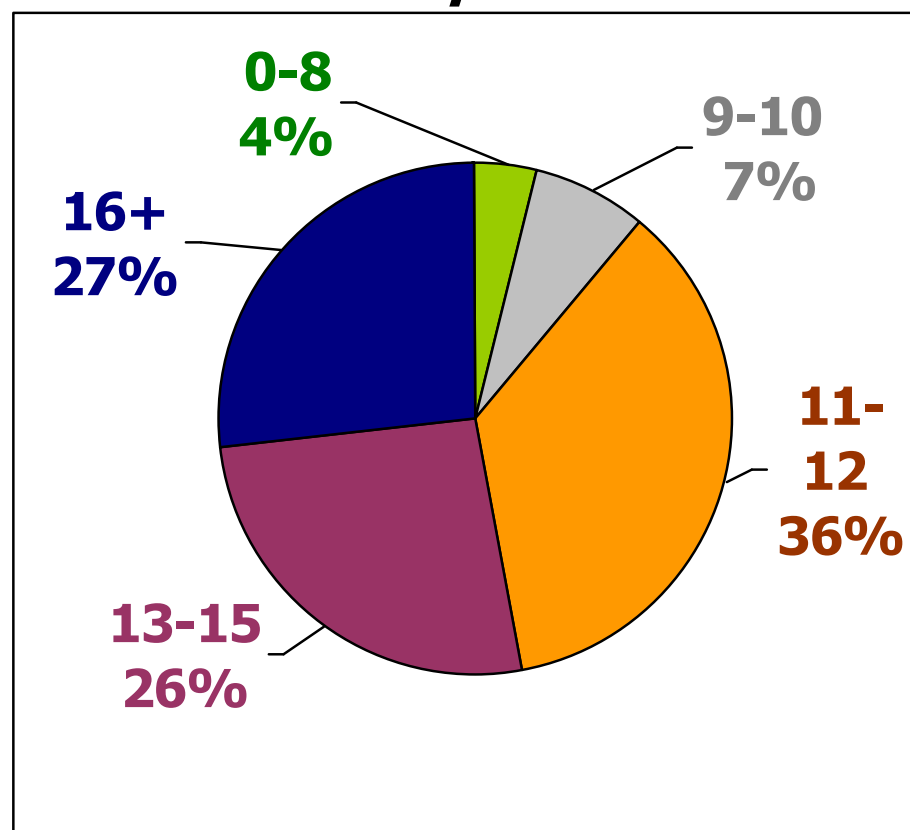
השכלה: מעמד הביניים

התפלגות משקי בית לפי מספר שנות לימוד

1997

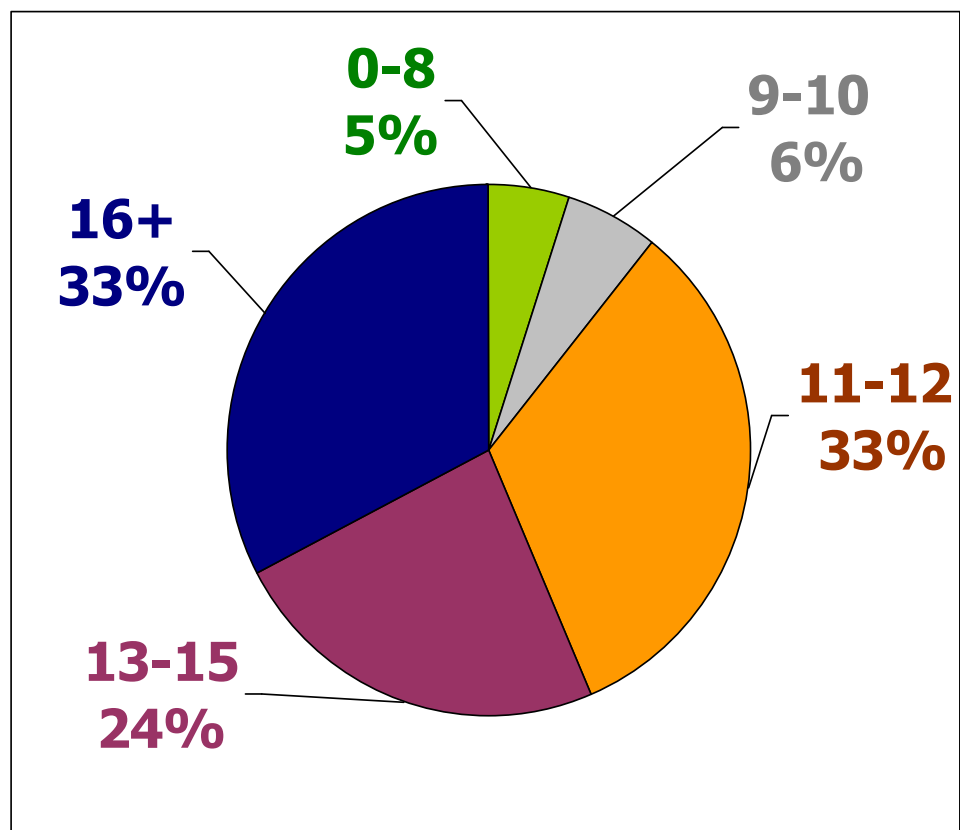
2010/2011

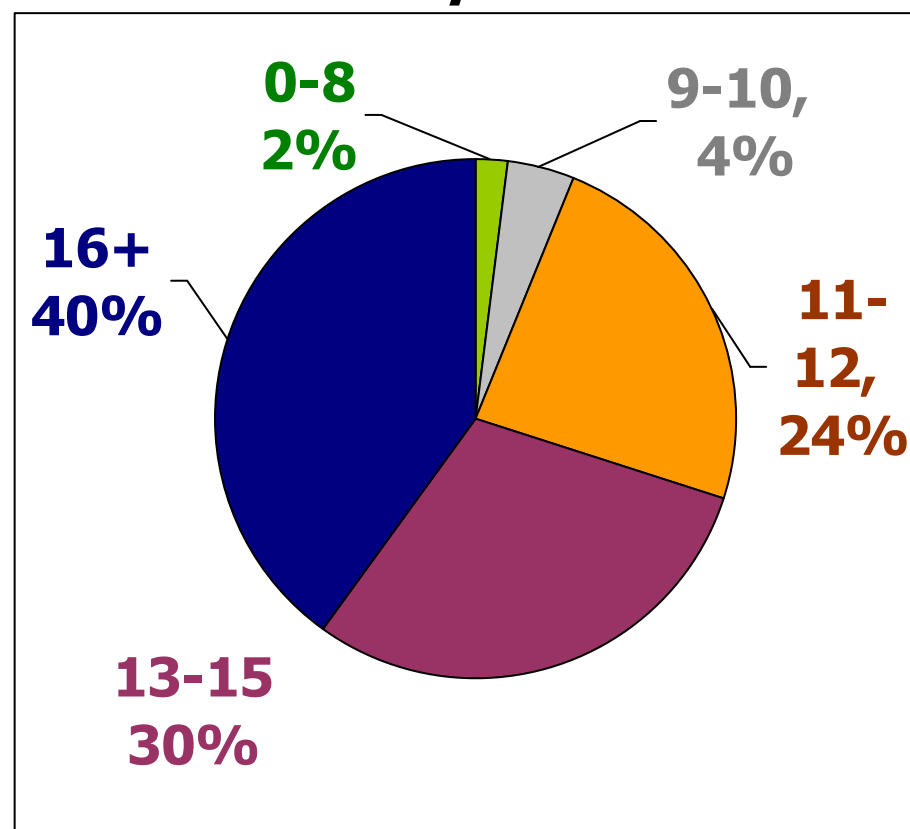
השכלה: המעמד הבינוני-גבוה

התפלגות משקי בית לפי מספר שנות לימוד

1997

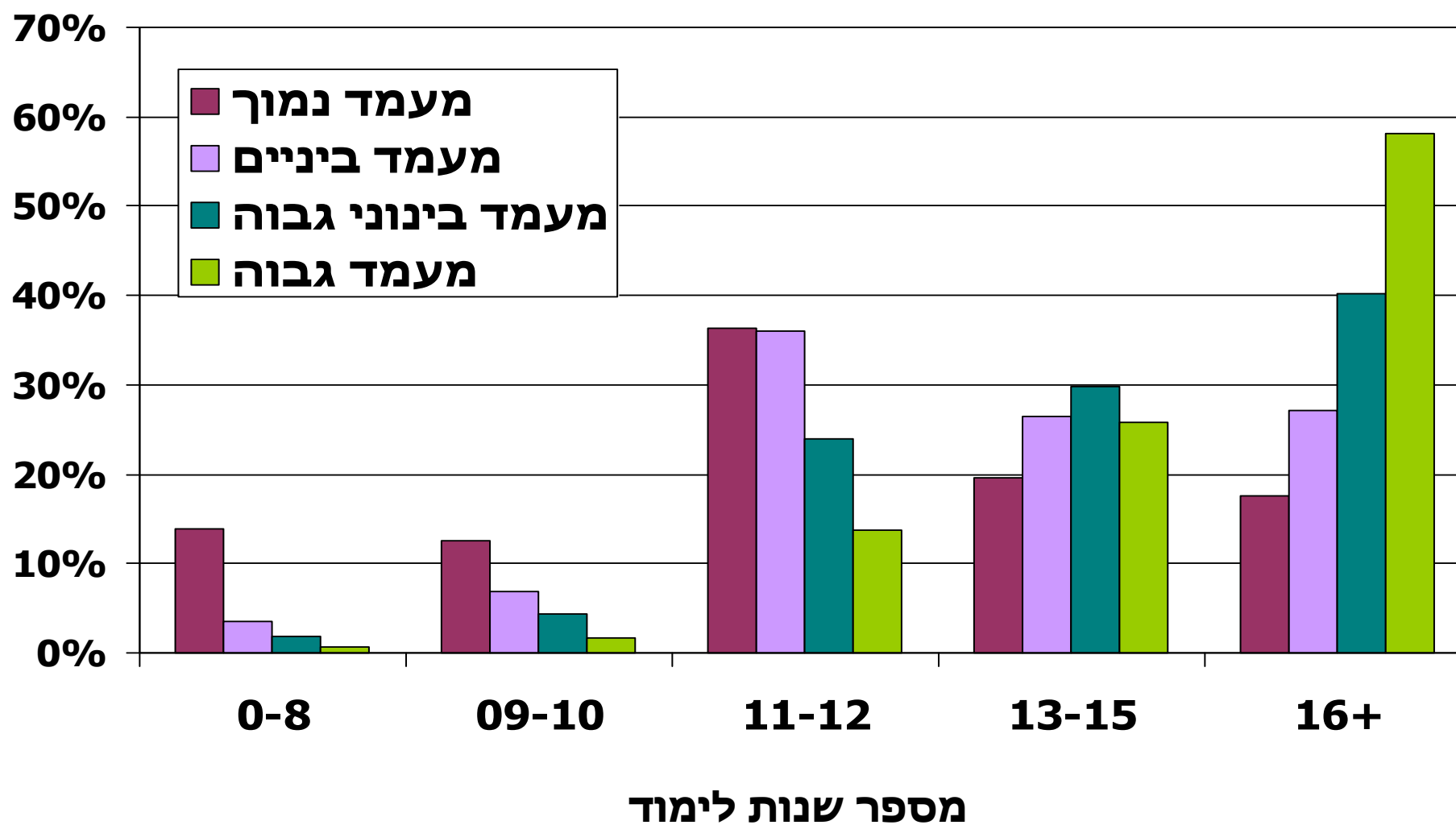

2010/2011

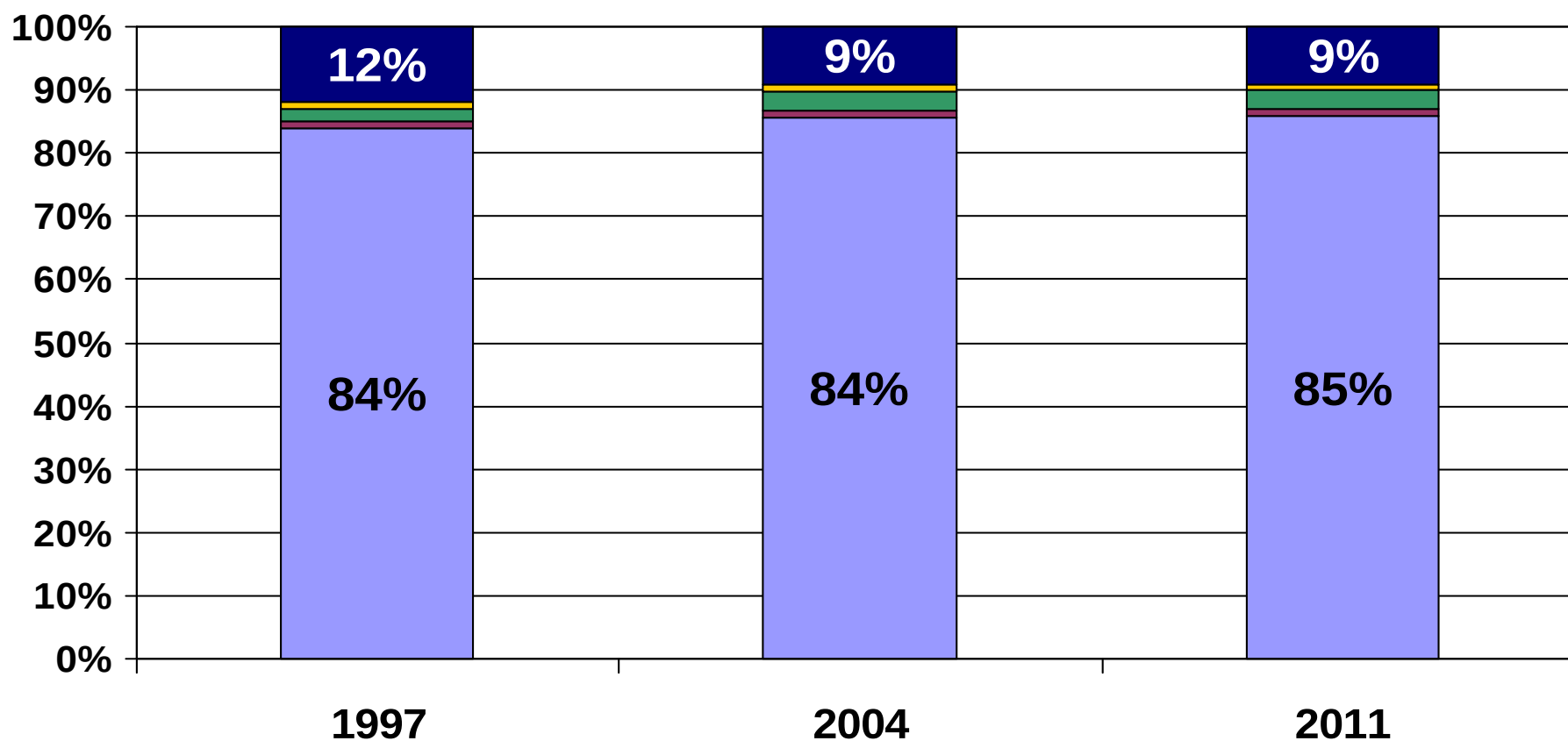

השכלה: השוואה בין מעמדות

(2010/2011)

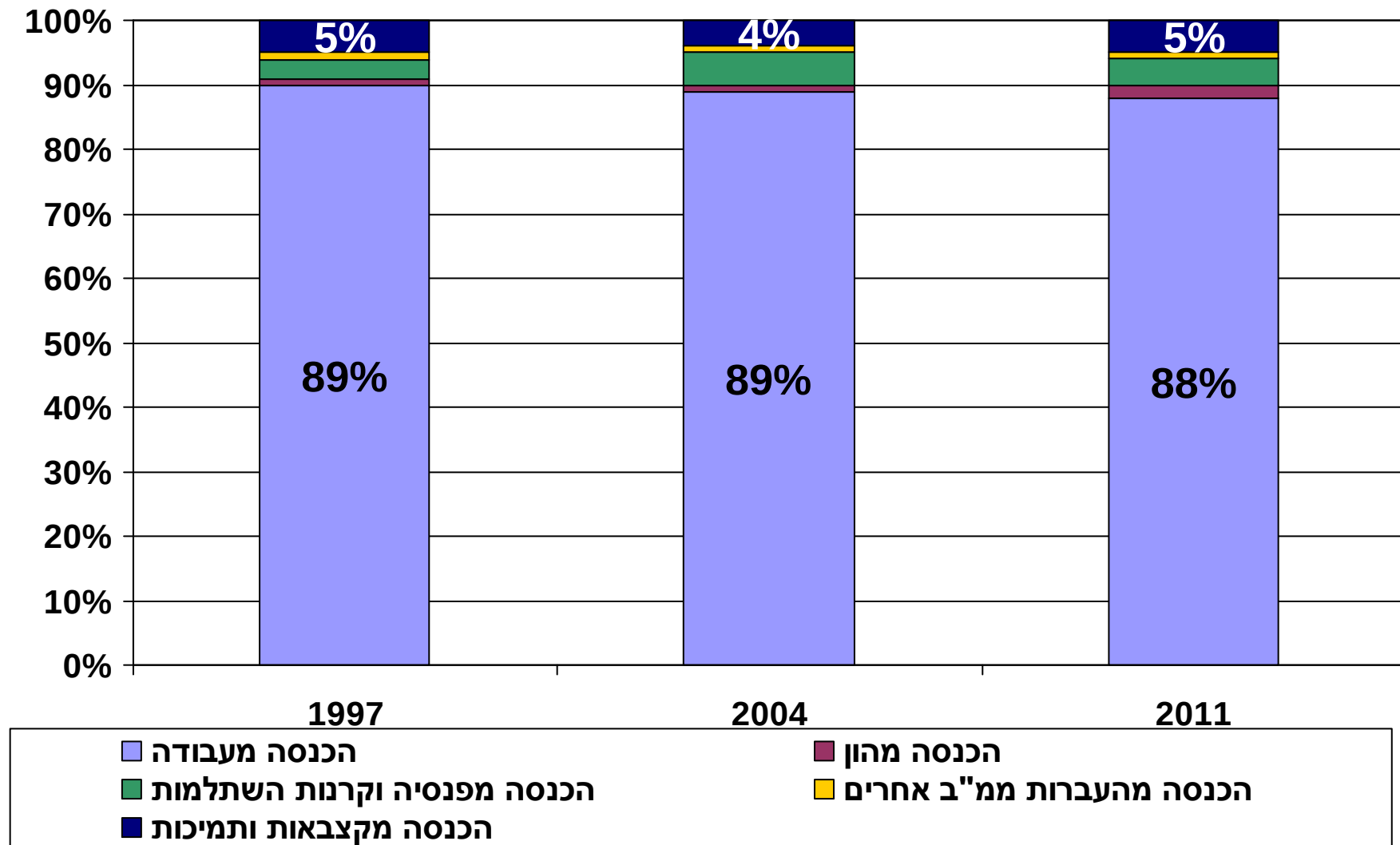

הרכב ההכנסה - מעמד הביניים

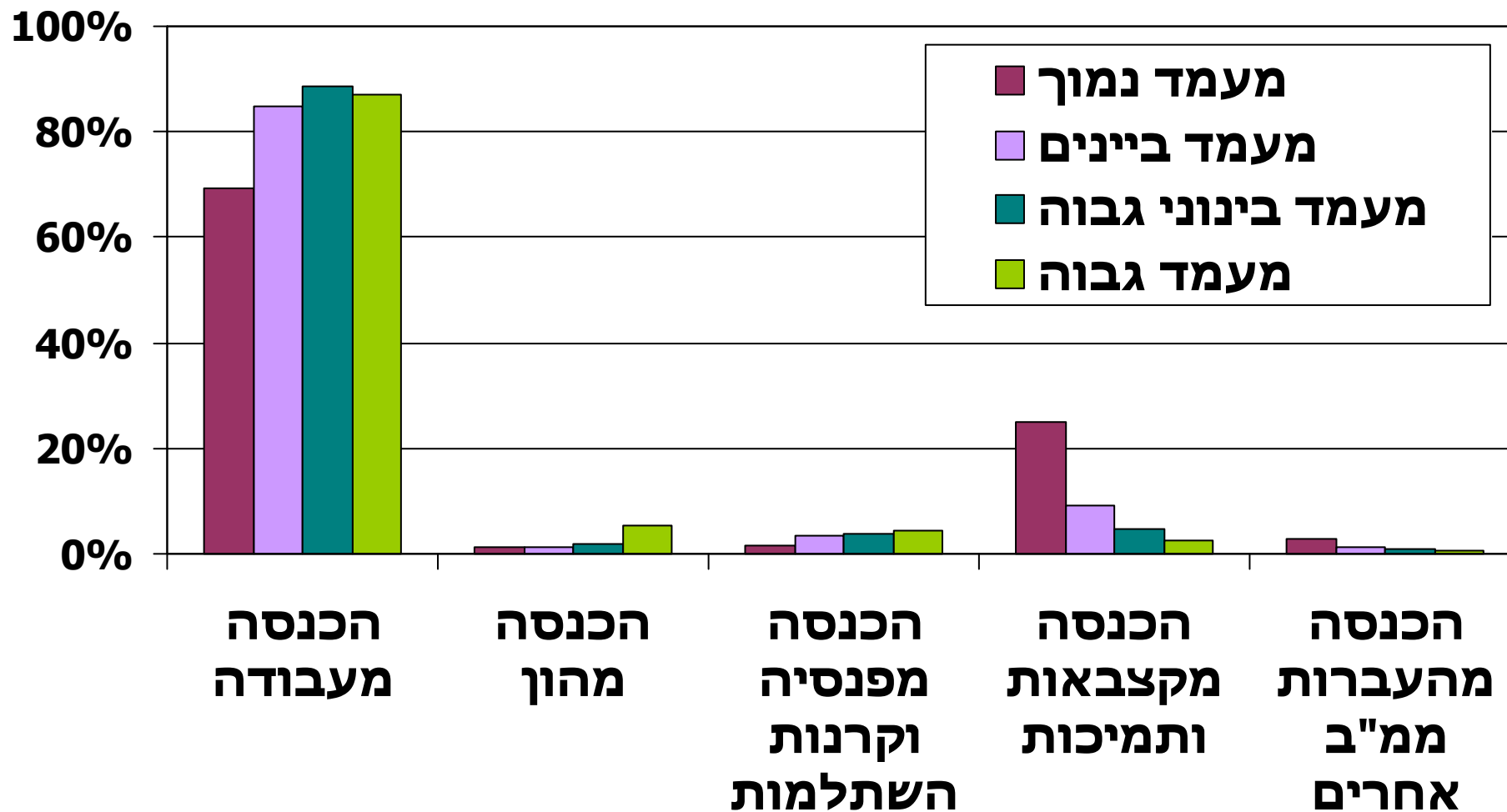
■ הכנסה מעבודה
■ הכנסה מפנסיה וקרנות השתלמות
■ הכנסה מקצבאות ותמיכות
■ הכנסה מהגו
■ הכנסה מהעברות ממ"ב אחרים

הרכב ההכנסה - מעמד בינוני גבוה

הרכב ההכנסה לפי מעמדות

(2010/2011)

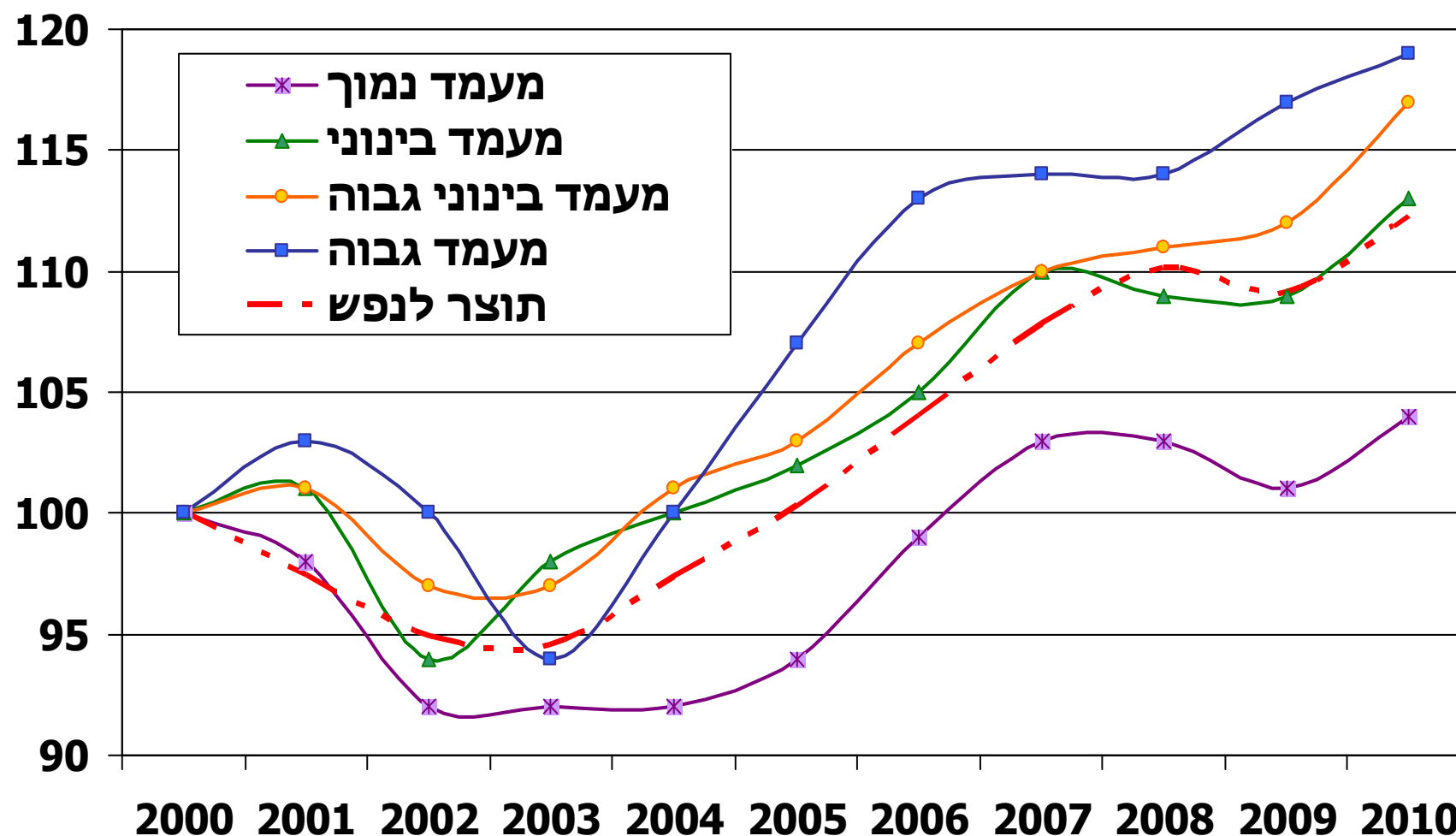

הרכב ההכנסה

מעמד הביניים והמעמד הבינוני גבוה

- **מעמד הביניים:** 85% מהכנסותיהם של משקי הבית הן מעבודה, 9% מקצבאות ותמיכות ו-6% מהכנסות אחרות (הכנסות מהון, קרנות השתלמות ופנסיה).
- **המעמד הבינוני-גבוה:** 88% מהכנסותיהם של משקי הבית הן מעבודה, 5% מקצבאות ותמיכות ו-7% מהכנסות אחרות (הכנסות מהון, קרנות השתלמות ופנסיה).
- הרכב זה כמעט ולא השתנה ב-15 השנים האחרונות.

השינוי בהכנסה הריאלית נטו של משקי הבית (2000=100)

הכנסה ממוצעת נטו לפי מעמד כלכלי למשק בית.

מקור: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ועיבודי בנק ישראל

מי אתה מעמד הביניים? תמונת מצב 2010/2011

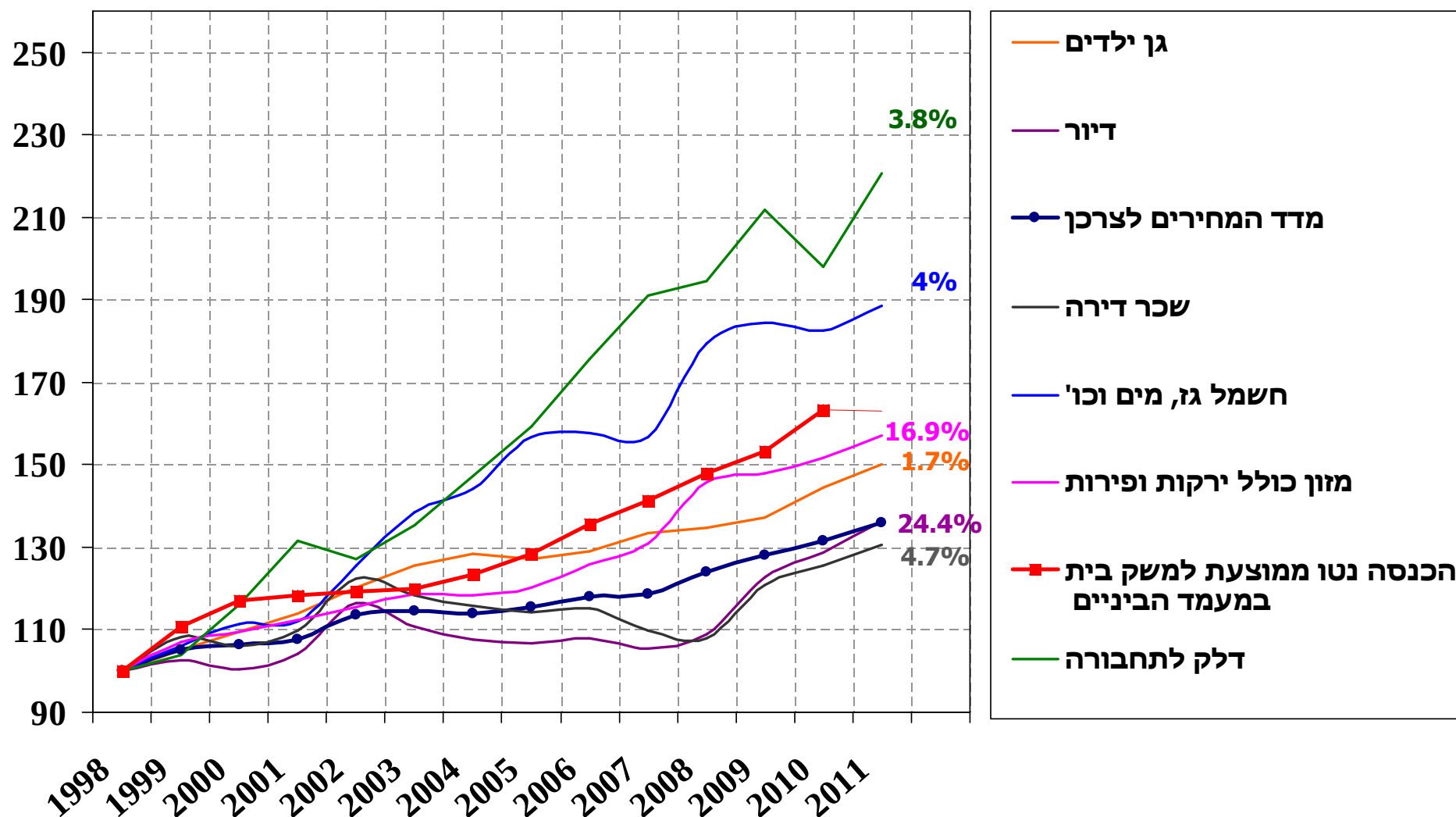
- מעמד הביניים מהווה כ-28% מהאוכלוסייה
- **מגזר:** רוב מוחלט של יהודים שאינם חרדים
- **הרכב התעסוקה:** בעיקר משקי בית עם שני מפרנסים
- **השכלה:** למעלה ממחצית עם השכלה על-תיכונית; שיעור ניכר של בעלי 11-12 שנות לימוד
- **הכנסה:** החלק הארי של ההכנסה הוא מעבודה
- **הרכב משק הבית:** מגוון

מי אתה מעמד הביניים? התפתחות על פני זמן

- יותר עובד
- יותר משכיל
- משקי הבית קטנים יותר
- ו(קצת) יותר עשיר

מדדי מחירים של מוצרים ושירותים נבחרים בהשוואה למדד המחירים לצרכן (1998=100)

מקור: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ועיבודי בנק ישראל

מדיניות

ועדת טרכטנברג זיהתה את סוגיות הדיור והטיפול בילדים כסוגיות מרכזיות שדורשות טיפול.

המלצות עיקריות בתחום החינוך:

- ✓ חינוך חינם לילדים בגילים 3-4.
- ✓ סבסוד מעונות לילדים בגילים 0-3 (לפי מבחן הכנסה) והרחבת זמינותם.
- ✓ סבסוד צהרונים.

המלצות עיקריות בתחום הדיור:

- ✓ הרחבת היצע קרקעות לבניה בהיקפים גדולים.
- ✓ תמריצים לבניית דירות להשכרה ארוכת טווח.
- ✗ בנית דיור בר-השגה והקצאתו לפי קריטריונים בהם מיצוי כושר השתכרות.
- ✓ התייחסות לאוכלוסיות עם צרכים מיוחדים ולדיור הציבורי.

תודה